

DAV PUBLIC SCHOOLS, BHUBANESWAR

PA-I (2022-23), CLASS-X, SUBJECT –SANSKRIT

MARKING SCHEME

QSTN. NO	ANSWER KEY	Marks Allotted	PAGE NO OF NCERT /TEXT BOOK
1.	I. (क) परिश्रमेण (ख) पिपीलिकाम् II. नृपः पिपीलिकायाः प्रयन्तं दृष्ट्वा एतदचिन्तयत् यत् यदि अहमपि एवं प्रयत्नं करिष्यामि तर्हि अवश्यमेव मम विजयः भविष्याति इति। III. परिश्रमस्य लाभाः अथवा अन्यः कोऽपि समुचितशिशकः। IV.(क) (ii) नृपः (ख) (iii)आरोढुम्	$\frac{1}{2} \times 2 = 1$ $1 \times 1 = 1$ $1 \times 1 = 1$ $1 \times 2 = 2$	NA
2.	(i) दिल्लीनगरतः (ii) अस्तु (iii) वृद्धाश्रमम् (iv) वृद्धाः (v) प्रसन्नाः (vi) यापितवन्तः (vii) अविस्मरणीयः (viii) प्रणामाः (ix) शीघ्रम् (x) अभिन्नमित्रम्	$\frac{1}{2} \times 10 = 5$	NA
3.	(क) अस्मात्+नगराद् (ख) चलत्+ अनिशं (ग) अन्यः+अपि (घ) पुनरपि	$1 \times 4 = 4$	4,14
4.	(क) (iii) रमणीय + टाप् (ख) (i) बुद्धि + मतुप् (ग) (iii) शक्तिमन्तौ (घ) (i) वार्षिकी	$1 \times 4 = 4$	NA
5.	(क) सार्ध-पञ्च (ख) षड् (ग) पादोन-अष्टवादने / पादोनाष्टवादने (घ) सपाद- नववादने	$1 \times 4 = 4$	NA
6.	(क) अधुना (ख) श्वः (ग) उच्चैः	$1 \times 3 = 3$	NA
7.	I. (क) पितुर्गृहं (ख) राजसिंहः II. (क) व्याघ्रमागच्छन्तं दृष्ट्वा बुद्धिमती धाष्ट्यात् पुत्रौ चपेटया प्रहृत्य जगाद –" कथमेकैकशो व्याघ्रभक्षणाय कलहं कुरुथः ? अयमेकस्तावद्विभज्य भुज्यताम् , पश्चाद् अन्यो द्वितीयः कश्चिल्लक्ष्यते ।" (ख)बुद्धिमत्याः/बुद्धिमतेः वचनं श्रुत्वा व्याघ्रमारी काचिदियमिति मत्वा व्याघ्रो भयाकुलचित्तो नष्टः । III. (क) वसति स्म (ख) युवाम्	$\frac{1}{2} \times 2 = 1$ $1 \times 2 = 2$ $1 \times 2 = 2$	13
8.	(क) कस्यै (ख) कस्मात् (ग) कीदृशम् (घ) कस्याः	$1 \times 4 = 4$	14,4,9
9.	(i) प्रस्तरतले (ii) निसर्गे (iii) समाविष्टा (iv) जीवनं	$\frac{1}{2} \times 4 = 2$	5
10.	(क) बुद्धिमती पुत्रद्वयेन उपेता पितुर्गृहं प्रति चलिता । (ख) मार्गे सा एकं व्याघ्रम् अपश्यत् । (ग) व्याघ्रं दृष्ट्वा सा पुत्रौ ताडयन्ती उवाच – अधुना एकमेव व्याघ्रं विभज्य भुज्यताम् । (घ) व्याघ्रः व्याघ्रमारी इयमिति मत्वा पलायितः। (ङ) जम्बुककृतोत्साह व्याघ्रः पुनः काननम् आगच्छत् । (च) प्रत्युत्पन्नमतिः सा श्रृगालम् आक्षिपन्ती उवाच । (छ) त्वं व्याघ्रत्रयम् आनेतुं प्रतिज्ञाय एकमेव आनीतवान् । (ज) गलबद्धश्रृगालकः व्याघ्रः पुनः पलायितः ।	$\frac{1}{2} \times 8 = 4$	13-14

